

Orhan Bilgin İçin

ORHAN OKAY

Dostlukların devamında başlangıçtaki mekânın ve oradaki kişilerin önemli rolü olduğuna inanıyorum. Kendi hayatimdaki dostlukların böyle tevafukları olmuştur. Adaşım Orhan Bilgin'i ne zaman ve nasıl tanıdığını net olarak hatırlayamıyorum. Onun için intibalarıma biraz da kurgu karışacak. Ama elbette diyorum o sırada, orada rahmetli Nihat Çetinvardı ve mekân Üniversite Kütüphanesi'ydı, Süleymaniye Camii'ydı ve kuru fasulyeciydi. Ömrümün otuz altı yılını verdiğim Erzurum'dan ancak yaz tatillerinde İstanbul'a gelebiliyor, o da akraba, hoca ve dost ziyaretleriyle geçiyordu. İhmal etmemeye gayret ettiklerimden biri Nihat Çetin'di. Onu ziyaret adeta değişmeyen bir program, bir gelenek haline gelmişti.

Muhakkak bir Cuma günüdür. Üniversite Kütüphanesi'nin karanlıkça alt katındaki Şarkiyat oddasında buluşulur, biraz sohbetten sonra namaz vakti Süleymaniye'ye gidilir, o yıllar henüz çok tenha olan semtte sekiz on safi ancak bulan bir cemaatle Cuma namazı eda edilir, sonra Kanûnî türbesi ziyaret edilir, çevredeki her biri birer taş ve hat ustalığı olan diğer mezarlara üzerinde konuşulur, bazlarının kitabelerine göz atılır, sonra yine o yılların tek kuru fasulyecisinin önündeki ahşap masalarda ögle taamı, uzun süren bir sohbetle, Nihat Bey'in gülmekten lokmalarımızı boğazımızda bırakarak fıkralarıyla devam ederdi. Yemeğin sonunda, onun olduğu yerde kimsenin elini cebine atmaya cesaret edemeyeceğini söylemeye gerek var mı? Orhan Bilgin'le böyle bir Cuma

* Prof. Dr., 29 Mayıs Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, İstanbul (ookay@29mayis.edu.tr).

sohbetinde tanıştığını düşünüyorum. Düşünüyorum değil, böyle olmuştur muhakkak. 1980'den önceki yıllarda birinin yaz tatili olmaliydi. Arap-Fars filolojisi mezunu, İran ve İngiltere'de uzun yıllar kalmış. O sırada henüz doktorası üzerinde mi çalışmaktadır? Benden on yaş kadar genç bir bilim adamı. Bunu takip eden yıllarda, yine yaz tatillerinde aynı seremoni işlemiştir olabilir.

Adaşım bu tarihten birkaç yıl sonra Fars Edebiyatı alanında hazırladığı doktorasını tamamlamış olarak Erzurum'a Doğu Dilleri Bölümü'ne Farsça öğretim görevlisi olarak geldi. Rahmetli Kaya Bilgegil fakülte dekanı veya Türkoloji Bölüm Başkanı olmaliydi. Nihat Çetin'le aynı nesilden ama daha farklı bir mizac olan Kaya Bey'in etrafında da bir sohbet halkası olmuştur. Güzel bir hatırlı olarak o zamanki edebiyat ve tarih bölümü mensuplarıyla bir fotoğrafımız da var. Ortada Kaya Bey, hemen yanında Orhan Bilgin ve ben ve diğerleri. Orhan Bilgin'le oradaki arkadaşlığımız da üç yıl kadar devam etti. O İstanbul'da yeni açılan Marmara Üniversitesi'nin Edebiyat Fakültesi'ne Eski Türk Edebiyatı hocası olarak geçti, oradan emekli olduktan sonra da 29 Mayıs Üniversitesi'nde ve İSAM'da her hafta beraber sohbetlerimiz devam ediyor. Süleymaniye Cumalarından sonra aramızdan eksilenlerimiz ve yeni katılanlarımıza beraber şimdî İSAM Cumalarındayız.

Orhan Bilgin'in de hocamız rahmetli Nihat Bey gibi fıkra hafızası ve nükte lisansı velûd. Yeri ve zamanı geldikçe divan şiirinden sarf ettiği beyitler bu bakımından da hafızasının zenginliğini gösteriyor. Ama yine Nihat Bey gibi bilgi birikimini kitaba dökmekte epey titiz. Eski ve yeni İslam Ansiklopedisi'nde her biri genişletilebilecek âlimâne maddeleri var. Divan edebiyatı üzerinde hatta bütün yazma eserlere dayanan alanlarda çalışanlar için çok gerekli bir el kitabı olacak bir maddenin genişletilmesi gerektiğini, kendisine birkaç defa söylediğim gibi, burada da tekrar ve tescil etmiş olayım. *DİA*'daki "Yazma" maddesi. Bu maddedeki her bahsin arkasında maddede zikredilenin birkaç kat fazla bilgi birikiminin olduğuna eminim. Çeşitli örnekler ve klişelerle bunun genişletilip bir el kitabı olmasının adaşım için zor olmadığına da eminim.

Konuya Nihat Bey'le girmiştüm, galiba da Orhan Bilgin'den çok ondan bahsettim. Zaten Cumaları bir araya gelişlerimizde de bir vesile bulup onu anmadığımız oluyor mu?